

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravljenje je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za $\frac{1}{2}$ leta 90 Din, za $\frac{1}{4}$ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

LET 9.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 20. julija 1926.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 83.

Dovolj je tega!

Med iznajdljive fiskaliste je šlo v zadnjem času tudi ministrstvo prosvete. V obliki monopolja šolskih zvezkov hoče naložiti starišem, ki imajo šoloobvezne otroke, maskiran davek, trgovce s šolskimi potrebščinami pa pripravili ob že itak skromni dobček, ki ga imajo z izdelovanjem in prodajanjem šolskih zvezkov.

Nameri ministrstva monopolizirati šolske zvezke ni nova. Že pred enim letom so vesti o tej nameri prordle v javnost. Takrat smo v našem listu ponovno pobijali to namero in opozarjali na škodljive posledice, katere bi njena realizacija imela za važno panogo trgovskega stanu. Na iniciativo Gremija trgovcev v Ljubljani so zainteresirale gospodarske korporacije v prilog trgovcev s šolskimi potrebščinami vse merodajne faktorje in jih naprosile, da jih obvarujejo preteče škode.

Upali smo že, da je prosvetno ministrstvo svojo namero opustilo, toda varali smo se. V zadnjih dneh kroži po časopisu vest, da je prosvetni minister že izdal naredbo, s katero dobi edino državna tiskarna pravico izdelovati šolske zvezke. Ministrstvo je šlo suvereno preko vseh pomislekov in opozoritev. Z mirno gesto je prizadelo našim trgovcem s šolskimi potrebščinami občutno škodo, ki je večja, nego bi se dalo na prvi mah misliti. Marsikateri trgovec bo moral svoj obrat skrčiti ali ga celo opustiti. Naravno bo plačeval tudi manj davka. Oni, ki se pečajo z izdelovanjem zvezkov, bodo vrhu tega morali odpustiti delavce, kateri so bili s tem zaposleni. In dobiček, ki ga bo imela država z monopolom zvezkov? Če bo v ceni zmerna, bo dobiček samo navidezen, ker ne bo odtehtal škode, katero bo monopol povzročil.

Naš gospodarski položaj je kritičen. Prosvetno ministrstvo o težkem položaju brez dvoma ni informirano, ker bi sicer na škodo našega gospodarstva ne uvajalo nekaj, za kar ni faktične potrebe in bi ne jemalo trgovini predmeta, s katerim se peča neovirano že od pamтивka.

Komu naj razprodajo trgovci sedaj, naloži zalogu šolskih zvezkov? Kdo jim bo povrnil občutno škodo, katero bodo utrpteli, ker zaloge ne bodo mogli razpečati?

Gremij trgovcev v Ljubljani je tudi to pot povzel iniciativo proti naredbi in brzjavno naprosil načelnika Jugoslovanskega kluba dr. Korošca, narodnega poslanca g. dr. Pivka in na sejah tarifnega odbora v Beogradu mudečega se zbor. tajnika g. Mohoriča, da opozorijo prosvetno ministrstvo na škodljive posledice monopola šolskih zvezkov in ga naprosijo, da ga ukine.

Graja blaga sprejeta, ali grajalec ne izpolni na to da nega naročila.

(Iz sodne prakse.)

(Konec.)

Toženec bi bil torej moral blago zasno hraniti, a to tembolj, ker sledi iz njegovega pisma z dne 25. decembra, da je blago grajal le kot prekesno sprejeto in ne tudi kot deloma pokvarjeno. V istem pismu pa izjavlja toženec tudi, da bode dal blago prodati po »tržni komisiji«, aka ne dobi od tožnice brzjavno nadaljnih odredb. Tako naročilo pa je toženec dobil od tož-

nice z zgorajšnjo brzjavko. Iz vsebine te brzjavke je moral toženec posneti, da tožnica v Mariboru blaga ne more drugam prodati in da je ustrezno njenim interesom, da se blago pošlje na Dunaj. Ker toženec ne trdi, da bi mu bila pošiljatev na Dunaj povzročila posebne težkoče, dasi kupec po zakonu ni zavezan grajano blago prodajalcu vrniti, bi bil toženec moral toženkino naročilo izvršiti, posebno tudi še radi tega, ker je tožnici sam sporočil, da pričakuje od nje nadaljnih navodil. Toženec sicer trdi, da omenjenega naročila radi tega ni izvršil, ker ni bil krit za svoje, do tedaj narastle stroške, ki jih je tožnici bil naznani z zneskom 250 Mk. Toda ta pomislek je moral odpasti, čim mu je tožnica z brzjavko z dne 29. decembra odgovorila, da pričakuje takojšnje odpošiljatve in da naj toženec stroške v tovornem listu povzame. S povzetjem bi bil toženec brez drugega lahko kril svoje stroške. Ako pa tvrdka G. na Dunaju povzetja ne bi bila hotela plačati, je toženec še vedno imel možnost blago prodati na Dunaju v smislu čl. 348, 343 trg. zak. in kriti se za stroške, pri čemer ni domnevati, da je blago, ki ga toženec v pismu z dne 25. XII. 1924 ni grajal kot pokvarjeno, v približno 5—8 dneh po prevzemu postal tako slabo, da je izgubilo prodajno vrednost, ko je vendar tudi nesporno, da je tožnik še 7. januarja blago, kolikor ni bilo pokvarjenega, prodal v Mariboru nejavo in proti predpisom čl. 348, 343 trg. zak. in zanj izkupil znesek 3200 Din. V drugi vrsti pa bi bila tožencu še vedno ostala možnost, da izterja svoje izdatke od toženca tvrdke.

Po vsem tem bi bil torej toženec moral brez ozira na svoje stroške, ki so mu bili z doposlavljanju tega blaga nastali, blago odposlati po tožničinem naročilu tvrdki G. na Dunaj. Ker tega ni storil, in ker blaga, kolikor se ga do 7. januarja ni pokvarilo, ni prodal javno po predpisih čl. 348, 343 trg. zak., odgovarja tožnici za vso škodo, ki ji je nastala iz tega protipogodbene in protizakonitega njegovega ravnanja. Dolžan je torej plačati tožnici celotno nesporno kupnino v vloževanem znesku, pri čemur se le še pričominja, da tožničina brzjavka z dne 29. decembra nima nikake odločilne važnosti, ker je njena enostranska izjava, da vztraja pri dobavnih pogodbah in da sedaj z blagom noče več razpolagati, brez pomena glede na dejstvo, da je tožnica toženčeve grajo z brzjavko z dne 28. decembra vzela na znanje. Neutemeljena je pa po vsem tem tudi po toženemu pobotoma uveljavljena nasprotna terjatev.

Prizivno sodišče toženčevemu prizivu ni ugodilo. Razlogom prve sodbe je dodalo glede na prizivna izvajanja še sledeče:

Prvo sodišče je neizpodbijano ugotovilo, da toženec v svojem pismu z dne 25. decembra blaga ni grajal kot pokvarjenega. Toženu je izrečeno navajala, da se to pismo z dne 25. XII. 1924 vsebinsko prav v pogledu na grajo blaga radi slabe kakovosti ne vjema s pismom z dne 27. XII. 1924, na katero se toženec sklicuje. Prvo sodišče torej opravičeno ni uvaževalo pisma z dne 27. XII. 1924, ker ni istovetno s pismom z dne 25. XII. 1924.

Prvosodno postopanje tudi ni ostalo pomanjkljivo in so bili nepotrebni nadaljni dokazi, ko toženec sam prizna, da je razpolagal z blagom proti družbeni ordri toženčeve stranke, naj odpošlje blago na Dunaj proti povzetju svojih stroškov. Ko je toženec sprejel bla-

go in potem razpolagal z njim na ta način, da ga je deloma sam, deloma pa komisijsko prodal, akoravno po njegovih trditvih blago ni bilo pogodbeno, je ravnal proti določbam čl. 348 trg. zak., in je torej smatrati, da je odobril sklenjeno pogodbo. Radi tega je postal obvezan, da tudi s svoje strani izpolni pogodbo in plača kupnino, ki jo toženča stranko vtožuje in ki je njena visokost med strankama nesporna. Toženča stranka je vedela, kakšno blago je toženču bila poslala. Če mu je naročila brzjavno, naj poslje blago na Dunaj, je morala pri tem vedeti, v kakem stanju utegne priti blago na Dunaj, in je torej to naročilo dala na lastno odgovornost in škodo. Toženec pa potem ni smel postopati proti temu naročilu in samolastno razpolagati z blagom, pri čemer se pripomni, da je sploh ostalo nesporljivo, koliko blaga je bilo kot neužitno zaplenjenega, ker se število kg neužitnih jegulj po prilogi 1 ne ujemata s številom kg takih jegulj, ki ga navaja toženec v svojem odgovoru na tožbo.

Ne more se torej trditi, da je toženec ravnal v tožničinem interesu, ker je bila njegova stvar, kakor prvo sodišče pravilno zaključuje, da je blago, če je bilo skvarljivo in protipogodbeno javno prodal po predpisih čl. 343 trg. zak. Prvo sodišče stvari torej tudi pravno ni nepravilno presodilo in radi tega priziv tožene stranke ni mogel uspeti v nobenem pogledu.

V revizijo toženec niti ni šel.

R. St.

IZKAZ MOBILARNIH IN IMOBILARNIH EKSEKUCIJ V II. ČETRTLETJU 1926.

V zadnji številki smo priobčili uradni komunik, katerega nam je o izterjavanju davkov v II. četrteletju t. l. poslala finančna delegacija. Iz komunikeja se jasno vidi, kakšen namen ima priobčevanje omenjenih izkazov. Finančna uprava se hoče ubraniti očitka, da neusmiljeno izterjuje davke, ravno s podatki o izvršenih eksekucijah, češ da je sila neizogibno potrebna, kajti vročiti je bilo preko 30.000 opominov, da je plačalo % davkoplăčevalcev svoje zaostanke, ostala šestina pa jih je plačala šele, čim so se ji zarubile premičnine. Kakšne težave je imelo prebivalstvo v časih najhujše gospodarske krize, da se je ubranilo ruberži in prodaji, o tem razumljivo izkaz molči, ne navaja pa tudi ne, koliko ljudi je prosilo za ugodnostno odplačevanje davčnih zaostankov in kolikim se je v polnem obsegu ugodilo, kajti ravno v tem pogledu se najbolj kaže, ali in v kolikor računa finančna uprava z gospodarskimi težavami, ki se od dne do dne stopnjujejo. Govori se, da celo finančno ministrstvo ni sporazumno z brezobzirnostjo, s katero se pri nas izterjujejo davki, ker je baje v zvezi z dogodki v Lanišah brzjavno odredilo, da se izterjavanje davkov omili.

Zakon o gostilnah in kavarnah. — Ministrstvo notranjih del je izdelalo nov osnutek zakona o gostilnah in kavarnah ter o prodaji alkoholnih pičaj. Novi osnutek vsebuje baje izprenembe glede Hrvatske in Slovenije ter izprenembo pogojev za otvarjanje kavarn z ozirom na število prebivalstva.

Načrt zakona o izrabljivanju vodnih sil. — Ministrstvo poljedelstva in vode izdeluje načrt zakona o vodnih silah. Načrt bo v najkrajšem času dogovoren, na kar se predloži ministrskemu svetu in na to Narodni skupščini, da o njem sklepa že na prihodnjem zasedanju.

Panevropska misel.

Praški časopis »Die Wahrheit« je vprašal več znanih oseb doma in na tujem, kaj misijo o pomenu in možnosti urešenja panevropske misli.

Znani pacifist profesor Foerster je dejal: »Prava sprava med narodi ne bo mogoča, če se člani vsake človeške družbe ne dvignejo iz novih posebnih razmer ven, če ne bo velikih in pogumnih zagovornikov objektivnosti, duševno in moralno tako svobodnih, da priznajo resnico tudi tedaj, če obsoja njih lastno dejanje. Spraviti se moramo najprvo z resnico in z nравnostjo, potem bo mogoča tudi sprava med narodi. Minoritetno vprašanje Panevropa, židovsko vprašanje, reakecija, pacifistični razvoj — vsa ta vprašanja bomo mogli rešiti le tedaj, če bo prišlo kaj višjega zraven kakor pa samo politična tehnika. Kongresi in spravne konference tega ne bodo napravile, pokazati se mora evropski gentleman, v vzornih notranjepolitičnih navadah in sodbah. Na kateremkoli blagoslovjenem kraju in v katerikoli blagoslovjenih dušah se mora napraviti začetek, da praznujemo tudi tradicijo sosedov in da imenujemo kletev v lastnih tradicijah s pravim imenom, da od drugega ne zahtevamo samo, temveč da mu tudi ponudimo, usluge, žrtve, in kompenzacije v velikem slogu, z eno besedo, da zatremo grdi »jaz«. Če se to ne bo zgodilo, se bo svet zrušil v prokletstvu sovrašta.«

Vsi ne morejo tako globoko govoriti kakor Foerster. Prof. Kafka pravi: »Pravilno spoznanje notranjih vprašanj nam Panevropu naravnost vprašuje.«

Prof. Rádi piše: »Mislim, če sem prav odkritosčen, da bi bila Panevropa kaj hitro skupaj, če bi mogli napraviti Pangermanijo, Panitalijo, Panmadžarijo itd., to se pravi, težkoče niso v zunaji politiki, temveč v notranji.« Trgovski minister dr. Hotovec je pisal: »Že več desetletij zastopam idejo gospodarsko združenih držav Evrope; te države naj bi bile samo gospodarsko spojene, sicer bi pa morala biti vsaka država politično popolnoma samostojna, vsakemu narodu bi moral biti zajamčen polni kulturni razvoj. Gospodarsko izpolnjujoče se nasledstvene države bi bile lahko jedro, okoli katerega bi se nazinele druge skupine.«

Cisto gospodarsko plat problema obravna slednjič nepodpisani članek, ki napravi za gospodarsko zgradbo Evrope tale načrt: »Oblika gospodarske obnove Evrope se danes še ne more določiti natančno v vseh posameznostih. Če bo enkrat možnost panevropskega gospodarstva gotova stvar in če bodo hoteli narodi v svrhu samohrane iti po tej poti, bo najprvo neobhodno potrebno, da stopijo države in da začnejo na temelju pametne reciprocite s carinskimi in karteljnimi pogajanji. Da bo imelo evropsko gospodarstvo potem čisto druge pogoje za bodočnost in da se bo oblika produkcije razvila iz malega v veliko, sploh, da bo nastopilo potem veliko intenzivnejše gospodarstvo, kakor je danes, to nam kaže zgled nemške države pred carinsko zvezo in po nji. Seveda moramo biti pripravljeni na to, da se nova orientacija tehničko visoko razvitega evropskega gospodarstva ne bo mogla izvršiti tako brez trenja kakor se je izvršila na Nemškem, pred šestdeset leti. Bistvena olajšava za izvedbo programa bi se

dala doseči s tem, da bi se napravil konec sedanjim brezkončnim valutarnim krizam. Usoda franka vpliva na evropsko gospodarstvo prav tako kakor usoda vseke druge valute, in je popolnoma napačno, če se veselimo katastrofe v deželi sosedu, ako smo bili sami oškodovani. Vsaka točka, ki jo izgubi katerakoli evropska kontinentalna valuta napram funtu ali dolarju, pomeni zguba evropskega obratnega kapitala in zadene nas ravno tako kakor tistega, ki neposredno trpi (sedaj na primer Francija). Predlog Vanderlipa, priobčen v enem zadnjih zvezkov panevropskega časopisa, naj se napravi po ameriškem vzgledu evropska Federal-Reserve-banka (federal = zvezna), je največjega pomena in ga razmotrivajo z največjo intenzivnostjo zlasti angleški in nemški valutni strokovnjaki. S tem so označene najvažnejše evropske gospodarske možnosti in je pokazana pot, po kateri se bodo lahko razvile.«

Tako reklamo odklanjam!

Podjetje »Bata« je pred kratkim priobčevalo v časopisu inserate, v katerih opozarja občinstvo, da znaša carina na obutev že sedaj povprečno 50%. Baje je že stavljen predlog, da se carina še poviša, kar bo povzročilo povišanje cen obutev. Iz tega izvaja, da bodo podjetja, ki čakajo na to povišanje carine, brez truda zaslužila vsled svojih zalog. Podjetje o sebi trdi, da ne pripada podjetjem, katera izkorisčajo ljudsko bedo, vsled česar prodaja zalogo po znižanih cenah.

Na ta inserat, ki je krožil po časopisu, odgovarja zagrebška organizacija trgovcev čevljev sledče: »Pozivljamo tvrdko »Bata«, da javno navede imena onih čevljarskih podjetij, katera so prosila za povišanje uvozne carine na čevlje. Pozivljamo tvrdko »Bata«, da javno navede ime samo enega čevljarskega podjetja, katero čaka na povišanje uvoznih carin in zadržuje prodajo zaloge, da bi ž njo brez truda zaslužilo. Pozivljamo tvrdko »Bata«, da navede samo eno tvrdko, ki izrablja ljudsko bedo. Protestiramo proti takemu načinu reklame, koji zavedno zapeljuje konzumente v zmoto. Protestiramo proti takemu poslovanju tvrdke »Bata«, ki uživa gostoljubje naše države. Z ogorčenjem odklanjam taka podtikanja, katera spadajo, kjer so v veljavi zakoni o nesolidni konkurenji, pod določila tega zakona. — *

Naša čevljarska industrija je šele v razvoju. Boriti se ima z velikimi težavami, da si ohrani konkurenčnost. Dosedaj še ni mogla amortizirati svojih dragih investicij iz povojske dobe. Kljub temu je šla s cenami navzdol, čim se je delavstvo vsaj nekoliko privadiло novega dela in je s tem postala kapaciteta in rentabilnost večja. Domača podjetja ne skrivajo zaloga. Nasprotno, dnevni inserati kažejo, da iščejo odjemalcev za blago, za katero so določila povsem konkurenčne cene. Vsled splošne gospodarske krize žal odziv ni tak, kakor bi bilo želeti, ker vse varčuje in se omejuje v svojih potrebah. Podjetja vsled tega zmanjšujejo obratovanje in odpuščajo delavstvo. Samo ta dejstva, ki so splošno znana, že dokazujojo, da med nami ni spekulantov, ki bi kupičili in skrivali zaloge, da bi se ob morebitnem povišanju carin ž njo okoristili.

Se manj pa smemo iskati spekulante med našimi obrtniki. Obrtnik je vesel, da sploh dobi delo in da povravnost stroške za nabavo surovin za ono malo naročil, kar jih sploh še dobi ob neznotni konkurenji. Zato je nesmisel očitati mu, da dela na začelo ali da celo to zalogo špekulativno prikriva.

Zaposlenost v čevljarski stroki je skrajno slaba. Brezposelnost čevljarskega pomožnega objeta stalno naršča uprav zato, ker ga tovarne radi zastoja razpečavanja in nezadostne zaposlenosti morajo reducirati. Kvalificiranim tovarniškim delavcem se

vedno v večjem številu pridružujejo tudi obrtniki. Obrtnikom povzročajo že domači tovarniški obrati občutno konkurenco, še hujšo pa inozemska prodejca, ki dela pod bistveno ugodnejšimi pogoji in razmerami in zato pritiska nanj še hujše kot domača. Proti inozemske konkurenzi se morejo obrtniki zavarovati samo z zaščitno carino, ako si hočejo ohraniti eksistenco. Ako bi ti tudi prosili za tako zaščito, in bi se jim zaščita res dovolila, ta brezvomno ne bo višja, nego je neobhodno potrebna, da se jim sploh omogoči rentabilnost dela in s tem skromna eksistencija. Ako prosijo ti za tako zaščito, je to povsem razumljivo in upravičljivo, ker gre za njihov obstoj, nikakor pa ne za špekulativni maneuver.

Država je dolžna, da omogoči domači produkciji obstoj. S tem na eni strani ustvari možnost, da zaposlujemo domače, sedaj brezposelne delavce, na drugi strani pa izboljša našo trgovsko in plačilno bilanco, ker bi omejila, če že ne preprečila inozemske uvoz blaga, kakršnega producira doma v zadostnih množinah.

Bilanca letošnjega velesejma v Ljubljani.

Sestič je bila letos Ljubljana, naše gospodarsko središče, poklicala jugoslovansko industrijo obrt in trgovino na svoji velesejem, kjer so bili v pestri reviji razvrščeni pred domačim in tujim svetom izdelki industrijskih, obrtnih in agrarne marljivosti. Mirno lahko trdimo, da je ta velesejem prekosil svoje prednike po bogastvu izloženih predmetov in po svojem kupitljivem uspehu, prekosil pa bi jih tudi po številu obiskovalcev, če ne bi od 10 dni trajanja velesejma 7 dni devetvalo. Videti je, da si je ljubljenski velesejem utrdil svoj sloves in da si leto za letom pridobi novih interentov, kakor si vse dobre prometne naprave ustvarjajo nove prometne toke. Naš velesejem je uspela stavba. Kraljev protektorat ji je zadal zasluzeno krono.

Na VI. ljubljanskem vzorčnem velesejmu je razstavilo 646 tvrdk, od teh 141 iz inozemstva in sicer: Iz Amerike 7, iz Anglije 13, iz Avstrije 36, iz Bolgarije 1, iz Češkoslovaške 6, iz Francije 13, iz Italije 14, iz Nemčije 27, iz Ogrske 1, iz Poljske 21, iz Švice 2. Razstavljalci so bili porazdeljeni v 16 velikih skupinah. Na pismena in ustema vprašanja o uspehu letošnjega velesejma pri naših razstavljalcih smo prejeli pismo in ustmeno sledče izjave, katere smo razvrstili po branžah:

Papirnata industrija, grafika, kartonaža in pisarniške potrebštine: Zelo zadovoljni 64.3 odst.; srednje zadovoljni 35.7%.

Pohištvo, stanovanjska oprema in ostala lesna industrija: Zelo zadovoljni 76.7%; srednje zadovoljni 20%; nezadovoljni 3.3%.

Kemična industrija: Zelo zadovoljni 73.2%; srednje zadovoljni 23.-%; nezadovoljni 3.8 odstotkov.

Kozmetika: Zelo zadovoljnih 70.-%; srednje zadovoljnih 25.-%; nezadovoljnih 5.-%.

Zivilska industrija: Zelo zadovoljni 77.-% odstotkov; srednje zadovoljnih 23.-%.

Cipke, vezenine: Zelo zadovoljni 57.9%; srednje zadovoljni 26.2%; nezadovoljni 15.9 odstotkov.

Kovinski izdelki: Zelo zadovoljni 69.6%; srednje zadovoljni 24.4%; nezadovoljni 6.0 odstotkov.

Strojna industrija: Zelo zadovoljni 82.6%; srednje zadovoljni 13.-%; nezadovoljni 4.4 odstotkov.

Automobili, dvokolesi, pneumatika: Zelo zadovoljni 87.5%; srednje zadovoljni 12.5.

Elektrotehnika in razsvetljiva: Zelo zadovoljni 81.-%; srednje zadovoljni 19.-%.

Pojedelski stroji, orodje: Zelo zadovoljni 78.-%; srednje zadovoljni 22.-%.

Glasbil: Zelo zadovoljni 67.-%; srednje zadovoljni 33.-%.

Radio: Zelo zadovoljni 60.-%; srednje zadovoljni 20.-%; nezadovoljni 20.-%.

Tekstilna industrija, tekstilna konfekcija, kožuhovina, perilo: Zelo zadovoljni 56.4%; srednje zadovoljni 29.6%; nezadovoljni 14. odstotkov.

Keramika: Zelo zadovoljni 78.-%; srednje zadovoljni 22.-%.

Ustna in konfekcija usnja, sorodne stroke: Zelo zadovoljni 70.-%; srednje zadovoljni 25.-%; nezadovoljni 5.-%.

Skupaj: Zelo zadovoljnih 65.8%; srednje zadovoljnih 23.7% in nezadovoljnih 10.5%.

Od 646 razstavljalcev je bilo 536 industrijskih in obrtnih podjetij, 110 pa veletrgovin.

Razstavljalci so si pridobili na letošnjem velesejmu tudi novih zvez in sicer:

Papirnata industrija, grafika, kartonaža: s Slovenijo, Srbijo in Banatom.

Umetne cvetlice: s Srbijo, Italijo in balkanskimi pokrajinami.

Graverstvo: Hrvatska, Banat, Srbija.

Pohištvo in stanovanjska oprema: cela Jugoslavija, Egipt, Italija, zlasti pa z južnimi kraji naše države.

Ostala lesna industrija: Slovenija, Italija, Tapetniški izdelki: Ljubljana.

Bič: Srbija, Slovenija.

Pohištveno pletarstvo: Italija, Egipt.

Palice: Slovenija.

Kemična industrija: Srbija, Rumunija, Mađarska, Bolgarija, Italija, Češkoslovaška.

Kosmetika: Južni kraji naše države.

Svinec: Slovenija, Hrvatska, Srbija, Bosna, Dalmacija.

Jeklene plombe: Bosna, Srbija, Italija, Bačka, Hrvatska, Slovenija.

Cistilna sredstva za obleke: Italija, Egipt, Jugoslavija.

Cokolada: Srbija, Dalmacija.

Hranila (makaroni, sladna kava): Bosna, Vojvodina, Slovenija.

Pecivo: Slovenija, Srbija.

Caj: Hrvatska, Vojvodina, Srbija.

Strojna industrija: Slovenija, Dalmacija, Srbija, Macedonija, Bolgarija.

Automobili: Slovenija.

Pletilni stroji: Slovenija, Hrvatska, Srbija, Bolgarija.

Izdelki iz železa in jekla: Slovenija, Dalmacija, Hrvatska, Južna Srbija, Bolgarija, Rumunija.

Vozovi: Slovenija, Dalmacija.

Kravate: Srbija, Črna gora.

Pojedelski stroji: Slovenija, Banat, Bačka, Bolgarija.

Mizarško orodje: Slovenija, Dalmacija.

Ščetarstvo: Južna Srbija, Prekmurje, Zagreb, Split, Beograd.

Tekstilna industrija, pletenine: Srbija, Bosna, Slovenija, Dalmacija, Macedonija, Bolgarija, Črna gora.

Vrvi: Slovenija, Bosna.

Nahrbtniki: Srbija, Bosna.

Vezačke: Srbija.

Klobuki: Hrvatska, Bosna.

Keramika: Slovenija, Srbija, Bosna, Italija, Grčija.

Fotografski aparati: Ljubljana in okolica.

Ogledala: Slovenija, Srbija, Bosna, Črna gora, Bolgarija.

Usnje, čevlji: Cela kraljevina, zlasti Posna, Črna gora, Južna Srbija, Rumunija, Dalmacija.

Konfekcija: Dalmacija, Vojvodina, Bačka, zlasti Srbija, Grčija.

Cilimi in orientalska vezenina: Ljubljana, Češkoslovaška, Avstrija, Nemčija, Mađarska.

Plinski aparati: Ljubljana.

Sportne potrebštine: Slovenija, Dalmacija.

Obiskovalcev je bilo letos ca 103.000, od teh 90.000 iz Ljubljane in ožje Slovenije. Sledenja primerjavalna štatistika z letom 1925 nam prikazuje stanje in pomen Ljubljanskega velesejma za gospodarstvo.

Resnih kupcev je bilo letos 13.180, lansko leto na 11.360. Od teh je bilo od oddaljenejših krajev Slovenije in Prekmurja, leta 1925: 31.8%; leta 1926: 30.5%; iz Hrvatske leta 1925: 15%; leta 1926: 15.1%; iz Slavonije leta 1925: 3.5%; leta 1926: 4.7%; iz Dalmacije leta 1925: 4.7%; leta 1926: 4.5%; iz Banata, Bačke leta 1925: 6.2%; leta 1926: 5.2%; iz Sreme leta 1925: 1.7%; leta 1926: 1.6%; iz Bosne in Hercegovine leta 1925: 6.9%; leta 1926: 7.9%; iz Srbije leta 1925: 18.5%; leta 1926: 17.8%; iz Mađarske leta 1925: 2%; leta 1926: 1.9%; iz Črne gore leta 1925: 1%; leta 1926: 1%; iz inozemstva leta 1925: 8.7 odstotkov; leta 1926: 8.1%.

Inozemskih obiskovalcev je bilo leta 1925 1.093, leta 1926 pa 1.145 in sicer: Iz Italije leta 1925: 560; leta 1926: 800; iz Avstrije leta 1925: 325; leta 1926: 270; iz Nemčije leta 1925: 33; leta 1926: 40; iz Češkoslovaške leta 1925: 30; leta 1926: 60; iz Mađarske leta 1925: 30; leta 1926: 30; iz Grčije leta 1925: 23; leta 1926: 25; iz Turčije leta 1925: 17; leta 1926: 22; iz Bolgarske leta 1925: 14; leta 1926: 20; iz Rumunije leta 1925: 9; leta 1926: 16; iz Francije leta 1925: 12; leta 1926: 13; iz Holandske leta 1925: 6; leta 1926: 5; iz Poljske leta 1925: 6; leta 1926: 2; iz Anglije leta 1925: 5; leta 1926: 7; iz Švice leta 1925: 4; leta 1926: 6; iz Egipta leta 1925: 4; leta 1926: 9; iz Belgije leta 1925: 3; leta 1926: 0; iz Svedske leta 1925: 1; leta 1926: 0; iz ostale Evrope leta 1925: 9; leta 1926: 6; iz Amerike (U. S. A. Brazilije) leta 1925: 2; leta 1926: 3; iz prekomorske države (Azijske, Afrike) leta 1925: 0; leta 1926: 11.

Inozemstvo: Ljubljana

Trgovina.

Mednarodni kongres za trgovino in promet z lesom na Reki. — Ob priliku velesejma, ki se otvoril dne 20. t. m. na

vzrok padanja franka inflacijo za preko 500 milijonov, ki se kaže v uradnih izkazih emisijske banke in vpliv Amerike, ki preko njujorske borze pritisca na frank, da tako prisili Francijo, da čim preje ratificira sporazum za odplačilo ameriških dolgov, proti kateremu se vodi v francoski javnosti in parlamentu ljuta borba. Na padec franka je po mnenju francoskih finančnih krogov vplivalo tudi dejstvo, da je bila večina za upnico vladu v parlamentu neznačna.

Inflacija v Rumuniji. Nova rumunska vlada se je odločila, da opusti dosedanje politiko deflacji in da znatno poveča obtok bankovev. Dosedanje obtok bankovev je znašal 21 milijard lej. Nenavadni povod za ta ukrep je dalo pomanjkanje kreditov na domačem trgu. Novi bankovi se izdajo, čim izvede njihovo fundiranje in inozemskim posojilom.

Valovanje francoske in italijanske valute. Italijanski finančni krogi z velikim zanimanjem zasledujejo položaj italijanske lire na domačih in tujih tržiščih. Položaj ni posebno ugoden in povzroča oficijskim krogom resne skrbi. Sedaj se lansirajo v javnosti vesti, da je pritisk na liro in francoski in belgijski frank od strani držav s polnovredno valuto samo umeten ter da ima namen prisiliti Italijo, Francijo in Belgijo, da uvedejo zlato valuto. Kako se bodo Italijani ognili temu pritisku, ali z obsežnejšimi intervencijami na deviznih tržiščih ali se bodo udali in uveli zlato valuto, sedaj še ni odločeno.

Carina.

Carinski prejemki v tretji desetini meseca junija t. l. V tretji desetini meseca junija t. l. so pobrale centralne carinske blagajne na carini sledeče zneske: Beograd 8,314,151 Din, Zagreb 8,460,938 Din, Novi Sad 6,669,564 Din, Maribor 2 milijona 529,111 Din, Ljubljana 3,200,200 dinarjev, Dubrovnik 2,834,862 Din, Skoplje 2,391,762 Din, Sušak 887,309 Din, Split 1,952,136 Din, skupaj 37,190,633 Din. Za mesec junij t. l. so znašali carinski prejemki 128,552,842 Din, za mesec maj t. l. 142,370,418 Din in za mesec april 171 milijonov 764,508 Din; skupaj za prve tri mesece tekočega proračunskega leta 442 milijonov 787,768 dinarjev.

Carinjenje antracita. Minister financ je odločil, da se ob carinjenju smatra za antracit oni premog, ki ima zaključeno 7 odstotkov izparljivih snovi (brez vlage). Analizira se antracit po Mukovi metodi. Ta odločba pa ne velja za antracit in premog, ki se uvaža preko naših pomorskih pristanišč.

Olajšanje za doseg carine prostega uvoza strojev, aparatov, priprav, elektrotehničnih predmetov in prevoznih sredstev. — Po zakonu o obči carinski tarifi se predmeti iz tarifnih postavk št. 646 do 652, 653 točka 1. in 2., 654, 657, 658, 660, točka 1 b), 3 in 4, 663 in 664 in stroji iz tar. štev. 662, prosti carine, če se ne izdelujejo v državi. Predno je bilo mogoče za carine prosti uvoz teh predmetov vložiti prošnjo, je moral uvoznik najprej prositi ministrstvo trgovine in industrije, da mu je izdal potrdilo, da se dotočno blago ne izdeluje v državi. Da se postopek pospeši, je ministrstvo trgovine in industrije izdelalo seznam vseh predmetov iz navedenih tarifnih postavk, katerega v kratkem objavi. Po objavi seznama bodo prošnje za carine prost uvoz strojev carinski organi reševali v lastnem delokrogu, ker bodo mogli po seznamu ugotoviti, kateri navedenih predmetov se izdelujejo doma in kateri ne.

Nove smeri rumunske carinske politike. Rumunska vlada namerava temeljito izpremeniti svojo carinsko politiko. Opustiti hoče v bodoče carino, ki naj pospeši snovanje novih industrijskih podjetij, te je takozvano vzgojno carino. Po mnenju vlade je bila dosedanja carinska politika pogrešna, ker pospešuje investicije in utrditev inozemskega kapitala, česar sedanja rumunska vlada ne želi.

Davki in takse.

Delniške družbe so proste davčne varščine ob uvozu in izvozu blaga. — Od uvoznikov in izvoznikov, ki ob uvozu ali izvozu ne dokažejo, da so prijavili obravvanje in plačali odpadajoči davek, pobirajo carinarnice 4% davčno varščno. Ta varščina se pobira pod enakimi pogoji kot pri fizičnih osebah tudi od del-

niških družb.. Generalna direkcija neposrednih davkov je sedaj glede delniških družb z odlokom z dne 22. maja t. l. št. 19245, odredila, da od delniških družb ni pobirati davčnih varščin, ker se te kot podjetja, ki javno polagajo račune, ne morejo ogniti davčni dolžnosti in je finančna uprava o njihovem obstoju itak informirana.

Davčno okrajno oblastvo v Mariboru uradno objavlja, da je dovršilo odmero dohodnine in rentnine za leto 1926 za davčne zavezance davčnega okraja Maribor okolica, Slov. Bistrica in Sv. Lenart. Odmeri izkazi so razgrnjeni na vpogled davčnim zavezancem od 1. avgusta do 15. avgusta 1926 pri davčnem okr. oblastvu v Mariboru, Cyril Metodova ul. št. 1/II. in sicer za davčni okraj Maribor levi breg v sobi št. 72, desni breg v sobi št. 65, za davčni okraj Slov. Bistrica v sobi št. 68, za davčni okraj Sv. Lenart v sobi št. 70, ter pri pristojnih davčnih uradih. Predpis dohodnine onih zavezancev, ki do všetega 30. avgusta 1926 ne vložijo priziva pri davčnem okr. oblastvu v Mariboru, postane pravomočen. Prizivi se kolekujejo z 20 Din. — O predpisu dohodnine dobe davkoplačevalci še posebna obvestila. Davčni zavezanci, kateri bi iz katerega koli vzroka ne dobili obvestila do 15. avgusta 1926, se lahko zglašijo pri davčnem okr. oblastvu v Mariboru, da jim vroči obvestilo.

Finančni projekt francoskega ministra finančnega Caillauxa. — Za sanacijo finančnega položaja predvideva načrt sedanega ministra finančnega zvišanje indirektnih davkov na šestkratno izmero 1. 1914, da-lje naj se zviša davččina na rente za 25 odstotkov, dohodnina pa do 30 odstotkov.

TRGOVCI! Razpečavajte v svojih trgovinah srečke loterije Društva »Trgovske akademije«. Srečke dobite pri svojem gremiju.

RAZNO.

Pritožbe producentov paprike. Paprika se v naši državi prideluje v okolici Horgoša v trikotu Subotica—Senta. Tamošnji prideleki pokriva 90% potrebščine naše države. Producenci v Horgošu se pritožujejo proti uvoznikom paprike. V pritožbah navajajo, da je uvoz paprike radi slabe letine v l. 1925 tako narastel. Trdijo, da uvozniki uvažajo slabšo in cenejo papriko, jo potvarjajo z raznimi zdravju škodljivimi barvami ter jo prodajajo trgovcem kot domače ali enakovredno sedgedinsko blago. Producenci v Horgošu trpe vsled tega občutno škodo, ravno tako pa tudi trgovci, ki si nabavljajo za drag denar manjvredno papriko od raznih brezvestnih uvoznikov. — Producenci svarijo trgovce pred nabavo take paprike in izkušajo celo doseči, da bi se pri trgovcih s kolonialnim blagom vršili občasni pregledi paprike.

Legislativno delovanje čehoslovaške vlade. Čehoslovaška vlada je predložila narodni skupščini tri zakonske predloge, ki zadevajo stabilizacijo bilanca, ukinitev volilne pravice vojašta in pobiranje oderušča.

Rudarski štrajk v Angliji se nadaljuje in traja že dvanajsti teden. Položaj označuje najbolje na eni strani dejstvo, da so vodje štrajka na zadnji konferenci zahtevali izdatna sredstva za nadaljevanje štrajka, na drugi strani pa delodajalske organizacije izjavljajo, da ne morejo sprejeti delavskih zahtev, če tudi štrajk traja še šest mesecev. Položaj se splošno presoja pesimistično, dasi pronicujejo v javnost poročila, da so izgledi na uspeh zakulisnih pogajanj ugodni.

Gospodarski parlament v Španiji. — Spanska vladna stranka je pod predsedstvom diktatorja Primo di Riveras v principu sklenila, da se za dan 13. septembra, namesto prejšnjega političnega parlamenta, sklice gospodarski parlament, obstoječ iz 300 članov.

Rusija in Poljska. Povedali smo že, da so naročili Rusi na Poljskem 700.000 ton premoga za leningrajsko industrijo, pri gornjesloškem premogovnem sindikatu. Dalje je dala ruska vlada družbi »Sovpoltorg« več manjših naročil v znesku 250.000 dolarjev; tovarna »Unja« je poslala v Rusijo veliko poljedelskih strojev, tovarna »Handtke« za 50.000 dolarjev cevi; neka druga tovarna 20 vagonov parafina itd.

Ameriške novice. V prvih letošnjih štirih mesecih zaznamuje ameriška avtomobilna industrija nov rekord: napravila je 1,517.000 voz in koles napram 1,289.00 v istem času lanskega leta. — Položaj tekstilne industrije je miren; eksport bombaža je s 7 milijoni balami za 5,6% manjši kot v lanskem letu; nasprotno je pa z bombažem obdelani svet za 8,8% večji kot lani. — Pridelek ozimsne pšenice cenijo na 548 milijonov bušelov in je skoraj pod povprečnostjo let 1917 do 1924. Samo lani je bil dosti nižji, 398 milijonov bušelov.

Gospodarske vesti. Mestna občina zagrebška bo menda v najkrajšem času začela z gradbo elektrarne pri Krškem. Moč bo dala Sava. Delo bo trajalo tri leta in bo zaposlevalo nad 1000 delavcev. Stroški so preračunjeni na 150 milijonov dinarjev. — Plovba družba Tripeovich v Trstu je imela svoj letni občni zbor. Sklenili so, da plačajo za leto 1925 desetodstotno dividendo. Čisti dobitek znaša 2,105.000 lir. Zlasti promet v Libijo (Tripolitanijo in Cirenaico) narašča zmeraj bolj. V delo so dali pet novih parnikov, tri po 3500 ton, dva po 1500.

Skupni indeks za kurz akeij je šel v Italiji letos zelo nazaj; če mu damo za konec decembra 1925 številko 100, je znašal koncem junija samo še 89. Na liro vpliva frank. — Čehi upajo na pomnožen izvoz premoga. V maju je bilo že boljše kakor v aprilu; s 1. avgustom pa postane veljavna oprostitev eksportnega premoga od premogovnega davka. Dalje upajo na večji konsum doma. — Predsednik praške trgovske in obrtnike zbornice je postal dosedanje podpredsednik A. Grossmann, podpredsednik je Lad. Čech. — Eksporterje v Italiji opozarjajo Čehi, da je one italijanske tvrdke, ki na opominjalna pisma nič ne reagirajo, v staro Italiji vsled zastarelega procesnega reda težko tožiti, zlasti spričo izredno visokih tožilnih stroškov, ki so pri majhnih vsotah že velika obremenitev. Treba je zahtevati akcepte ali pa napraviti fakture tožljivo in plačljivo v Trstu, kjer je v civilnih stvareh še stari red v veljavi. — Združene poljedelske zadruge na Moravskem so otvorile trgovske zveze z eksporterji in tvrdkami na Angleškem za izvoz sladnega ječmena. Zveza je zadruge opozorila, da bodo prišli na Moravsko zastopniki nekaterih angleških tvrdk in si bodo dali predložiti vzorce ječmena iz Hane.

Borza dela v Mariboru. Od 11. do 18. julija je pri mariborski borzi dela iskalno dela 663 moških, 506 ženskih, skupaj 1169 oseb; 1044 osebam in sicer 816 moškim in 229 ženskim se je nudilo delo; v 61 slučajih (31 moških, 30 ženskih) je borza posredovala uspešno; odpotovalo je 18 moških, 5 ženskih, skupaj 23 oseb; odpadlo je 88 moških, 1 ženska, t. j. 89 oseb. Išče se za Francijo 50 rudarjev, 10 kamnosekov in 500 poljskih delavcev, za tovarno wagonov v Kruševac v Srbiji 20 ključavničarjev, 20 mizarjev in za Maribor 1 kleparski delovodja, 1 vrvar, 6 žargarjev in 1 zidar.

TRŽNA POROČILA.

Mariborski trg dne 17. julija 1926. Na trgu je bilo 22 s svinjino, 11 s čebulo, 16 s krompirjem, 10 s sadjem in 5 z lončeno robo naloženih voz. Slaninarji so prodajali meso in slanino po navadni ceni 10 do 25 Din kg. Domači mesarji so cene nekoliko znižali; nekateri mesarji so prodajali govedino in teletino po 10 Din kg. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo na trgu okoli 1200 komadov. Radi tega so bile cene malo nižje, tako so se dobili piščanci po 10 do 25, kokoši 25 do 50, gosi celo po 40 in race po 50 Din komad, kozliči 50 do 75 Din. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Cene: krompir 0.50 do 1 (novi 2 do 3), kislo zelje 2 do 3, kisla repa 1.50 do 2, fižol v stroju 7 do 8, grah v stroju 10, paradižniki 8 do 10 dinarjev-kilogram, čebula 1.50 do 4, česen 5 do 10 Din venec, mleko 2 do 3, smetana 12 do 16, oljčno olje 30 do 40, bučno olje 18 do 22 Din liter, jajca 0.50 do 1.25 Din komad. — Sadje: česnje 8 do 10, breskve 18 do 20. — Lončena in lesena roba 1 do 100 Din komad. Brezove metle 2.25 do 6, lesene grablje 8 do 12, lesene vile 12 do 15, cepe 12 do 16 dinarjev komad, 1 kočija 1500 Din. —

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 14. julija je bilo na trgu 5 voz sena, 4 vozovi slame, v soboto 17. julija pa 14 voz sena in 3 vozovi slame. V sredo se je seno prodajalo po 125 do 150 Din za 100 kg, v soboto 17. julija tudi po isti ceni, samo dva kmeta, ki sta nujno rabila denar, sta ga prodala po 80 Din. Slama se je prodajala po 35 do 40 Din 100 kg. Povodenj je povzročila podraženje sena in slame in kakor kmety trdijo se cena še zviša.

Sladkor. Pretekli dnevi na mednarodnih sladkornih trgih niso prinesli nobenе sprememb. V Newyorku so pričakovali zboljšanje razmer, pa ga ni bilo. Višjim cenam se upira tudi velikanski pridelek na Kubi. Londonski trg se tudi ni nič spremenil, pač pa so še cene v Parizu gor; to vsled znižanja frankovega kurza in pa, ker so rafinerji in trgovci iz strahu pred vpeljavo zlate carine veliko nakupili. Statistika Willett in Gray računa kubansko producijo okoli 10. t. m. na 4,879.000 ton napram 5 milijonom 18.000 lanskim tonam. Na Javi se je položaj pomiril, ker Indija in Kitajska ne nakupujeta več tako kot doslej. — Licht ceni vidne zaloge sladkorja v kontroliranih evropskih deželah na 2,204.000 ton (lani 1,590.000, leto prej 1,477.000), v U. S. A. 383.000 (241.000 in 248.000) na Kubi v pristaniščih 1 milijon 361.000 (1 milijon 158.000 in 843.000). Vračunski še zaloge v notranji Kubi itd. vidimo na Kubi previšek 1,280.000 ton v primeri z lanskim letom. Vremenske razmere v Evropi so se v zadnjem času v splošnem zboljšale in smatrajo sladkorni pridelek za zboljšan. Upajo, da se bodo zgube, povzročene po slabem vremenu zadnjih tednov, dale po večini popraviti, čeprav ne popolnoma. Na Angleškem je nakupovanje večjih množin onemogočeno vsled še vedno trajajočega štrajka. Švica je z nakupi ponehala, skandinavske dežele ne nakupujejo dosti, Trst se ni pozivil.

Ljubljanska borza.

Ponedeljek, dne 19. julija 1926.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz 1. 1921, den. 74.50, bl. 76; Loterijska državna renta za vojno škodo, den. 305; bl. 309; Zastavni listi Kranjske dež. banke, den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske dež. banke, den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje, den. 193, bl. 196; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, den. 175, bl. 195; Merkant. banka d. d., Kočevje, den. 90, bl. 96; Prva hrv. štedionica, Zagreb, den. 865, bl. 870; Slavenska banka d. d., Zagreb, den. 49; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana, den. 165, bl. 175; Strojne tovarne in larvine d. d., Ljubljana, den. 98, bl. 101; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana, den. 102; Stavna družba d. d., Ljubljana, den. 55, bl. 65; Šeširje, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka, den. 108, bl. 104, zaklj. 104.

Blago: Hrastovi plohi I. in II., 9, 10, 18 cm deb., od 2.30 m napr., od 22 cm šir. napr., feo vag. nakl. post., bl. 1000; hrastovi plohi (parizarij) 27, 41, 54 mm deb., od 1 m dolž. naprej, I. in II., feo vag. nakl. post., bl. 1350; hrastovi plohi (douelles) 41 in 54 mm debel., I. in II. vrsta, feo vag. nakl. post., bl. 1000; hrastovi plohi (podnice) 54 mm, 2.80, 2

sprejema do 1. avgusta t. l. ponudbe za dobavo 10.000 kg pšenične moke št. 00. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 4. avgusta t. l. pri Upravi barutane v Kamniku glede dobave 1000 kilogramov kroglijc (Lignum sanctum), 180.000 kom. raznih kartonskih škatljic. Dne 6. avgusta t. l. pri direkciji pomorskega saobračaja v Splitu glede dobave 24 kom. stebrov iz litega železa za prevozovanje brodov, dne 7. avgusta t. l. pa glede dobave 2000 zabojev petroleja. Pri ekonomskem odelenju generalne direkcije državnih železnic v Beogradu: dne 9. avgusta t. l. glede dobave martinovega jekla za vzmeti ter okroglega, ploščnatega, kvadratnega in obročnega

železa; dne 10. avgusta t. l. glede dobave pločevine (železne, rebraste, železne za kotle ter jeklene in raznih žičnikov); dne 11. avgusta t. l. pa glede dobave raznega blaga (pločevina, bakrene plošče, okrogel baker, medeninaste in bakrene žice, medenina). 12. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 20.000 kg bele kovine. Dne 14. avgusta t. l. pri direkciji pomorskega saobračaja v Splitu glede dobave 4000 m³ »Disseus plina« za pomorske svetilnike. Dne 15. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 1100 m³ peska za lokomotive. Dne 16. do 19. avgusta t. l. pri komandi mesta v Gospiču, Bihaču, pri komandi

25. pešad. polka v Sisku, pri komandi otočačkega vojnega okruga v Otočacu,

Oglejte si

bogato zaloge nogavic in rokavice za dame, gospode in otroke, vezenine, našivkov in čipk ter drugega modnega in toaletnega blaga, potrebitin za šivilje, krojače in čevljarje

na veliko in malo

po najnižji dnevni ceni pri:

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

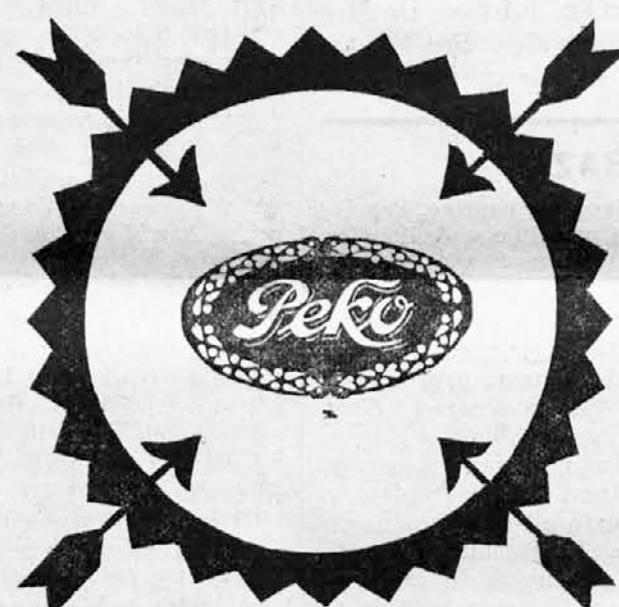
blizu Prešernovega spomenika,
ob vodi levo.

pri intendanturi vrbske divizijske oblasti v Banja Luki, pri komandi 25. artillerijskega polka v Petrinji glede dobave mesa. Dne 16. avgusta t. l. pri direkciji pomorskega saobračaja v Splitu glede dobave steklenih cilindrov, stena in gorilnikov; dne 17. avgusta pa glede dobave 1200 kg bencina in 1000 kg denaturiranega špirita. Dne 18. avgusta t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 4000 kg katrana; pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave bakrenih delov za telepone. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Mojovarna čevljev PETER KOZINA & KO.

TRŽIČ

PRODAJA
od danes naprej
svoje izdelke
po znatno
znižanih cenah

PRODAJA
od danes naprej
svoje izdelke
po znatno
znižanih cenah

Edino šivalni stroji in najboljši kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

JOS. PETELINCA
Gritzner Adler

Najnižje cene! Tudi ne obroke!

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika. Pouk v vezenju brezplačno. — Večleina garancija.

Prometni zavod za premog d.d. v Ljubljani

prodaja

PREMOG

iz slovenskih premogovnikov

Vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

Inozemski premog in koks

Vseake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvo-vršni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikelite.

Naslov:
Prometni zavod za premog d.d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta št. 15, II. nadstr.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani priporoča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje moko in deželne pridelke raznovrstno rudniško vodo

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

TISKARNA MERKUR

Trgovsko-industrijska d. d.

Ljubljana
Simon Gregorčič
čeva ulica št. 13

Telefon št. 552

Račun pri pošt. ček. zav. št. 13.108

Se priporoča za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Tiska vse tiskovine za trgovino, industrijo in urade; časopise, knjige, koledarje, letake, posetnice i. t. d. i. t. d. Lastna knjigoveznica.

Trgovci, inserirajte v Trgovskem listu!